

KAKO SE KOHEZIJSKA POLITIKA MOŽE ISKORISTITI ZA FINANCIRANJE PROJEKATA U PLANINAMA?

TURIZAM

ŠTO JE KOHEZIJSKA POLITIKA?

Kohezijska politika najveća je politika ulaganja Europske unije. Omogućuje sredstva za smanjenje socioekonomskih i teritorijalnih razlika u europskim državama članicama i regijama. U članku 174. europskog Ugovora o funkcioniranju Europske unije tom se politikom prepoznaje važnost posvećivanja posebne pozornosti planinskim područjima.

KOJI SU CILJEVI?

Tijekom razdoblja 2021. – 2027. kohezijska politika radit će na ostvarenju pet ciljeva:

Pametnija Europa

inovacije, digitalizacija, gospodarska preobrazba i potpora MSP-ovima

Zelenija Europa

zeleni energija bez ugljika, prilagodba klimatskim promjenama

Povezanija Europa

regionalna povezanost, digitalne mreže, mobilnost

Društenija Europa

kvalitetna radna mjesta, obrazovanje, vještine, socijalna uključenost i jednak pristup zdravstvenoj skrbi

Europa bliža građanima

strategija pod vodstvom zajednice, održiv urbani i ruralni razvoj

PRORAČUN EU-A ZA KOHEZIJSKU POLITIKU?

Ukupno 392 milijarde EUR – gotovo trećina ukupnog proračuna EU-a – odvojena je za Kohezijsku politiku za razdoblje 2021. – 2027. Sredstva se usmjeravaju kroz četiri glavna fonda:

1

Europski fond za regionalni razvoj (EFRR)

2

Kohezijski fond (KF)

3

Europski socijalni fond plus (ESF+)

4

Fond za pravednu tranziciju (FPT)

Europska unija pokrenula je program Next Generation EU kojim se podupire oporavak uz dodatnih 776,5 milijardi EUR kroz Kohezijsku politiku tijekom razdoblja 2021. – 2027.

KAKO FUNKCIONIRA?

Europska unija svakih sedam godina donosi skup načela i prioriteta za Kohezijsku politiku na europskoj razini. Nacionalna i regionalna tijela u svakoj državi članici odgovorna su za definiranje i provođenje vlastitih operativnih programa, zajedno s Europskom unijom. Tim se programima opisuju posebni prioriteti i djelovanja koji se mogu financirati na lokalnoj razini kroz Kohezijsku politiku. Osim kroz te programe, Kohezijska politika provodi se i kroz programe Interreg, kojima se financiraju projekti međunarodne suradnje.

Ovaj je projekt financirala Glavna uprava Europske unije za regionalnu i urbanu politiku prema Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava br. 2020CE16BAT209.

KAKO ĆE KOHEZIJSKA POLITIKA PRUŽITI POTPORU ULAGANJU U PLANINSKI TURIZAM?

Planinska područja važna su turistička odredišta u Europi. Ukupno je 13 % putovanja Europljana 2018. bilo u planinska područja. Turizam je važan gospodarski sektor za planine Europe jer osigurava radna mjesta i potiče gospodarsku djelatnost. Ujedno pomaže u **promicanju prirodne i kulturne baštine** tih područja. Međutim, planinski turizam suočava se s brojnim izazovima. Taj je sektor izložen klimatskim promjenama koje utječu na snježni pokrivač i zimski turizam. Radna mjesta u turizmu također uvelike **ovise o sezonalnosti**. Osim toga, planinski turizam suočava se s potrebom za promicanjem baštine, a istodobno i s njezinom zaštitom, čime se izbjegava masovni turizam i potiče razvoj održivih turističkih praksi.

Kohezijska politika u sklopu svojeg 2. cilja „Zelenija Europa” može pružiti potporu raznolikosti turističkih aktivnosti i stvaranju **modela cjelogodišnjeg turizma** te održivijim turističkim praksama. Osim toga, 4. cilj „Europa s istaknutijom socijalnom komponentom” može potaknuti **stvaranje kvalificiranih i održivih** radnih mjesta te poboljšati izgradnju kapaciteta i obuku za dionike u planinskom turizmu. Konačno, sredstva mogu biti dodijeljena i u sklopu 5. cilja „Europa bliža građanima” kojim se nastoji pružiti potpora održivom razvoju ruralnih planinskih područja i promovirati lokalne inicijative i **inicijative „odozdo prema gore”**.

Čemu služi ovaj informativni članak? Svrha ovoga informativnog članka je pružiti određene **praktične primjere** o načinu na koji će se Kohezijska politika upotrebljavati za financiranje borbe protiv klimatskih promjena u planinskim područjima Europe između 2021. i 2027. godine.

PRONAĐITE INSPIRACIJU

INTERREG POCTEFA

Relevantni cilj: razvijati prekogranična područja kao održiva turistička odredišta promicanjem zajedničke kulturne baštine.

Na koji su način uzeta u obzir planinska područja? U popisu predloženih aktivnosti posebno su navedena planinska područja koja predstavljaju značajan dio regija obuhvaćenih programom.

Koje se vrste projekata mogu financirati?

- programi za raznovrsnost turizma, kao što su podupiranje aktivnog turizma i turizma u prirodi, iskustvenog/senzornog turizma, sportova, termalnog turizma, ekoturizma i agroturizma
- programi za desezonalizaciju planinskog turizma i povećanje privlačnosti pirinejskog područja za planinske posjetitelje, kao što su obitelji i starije osobe
- valorizacija lokalne imovine u turističke svrhe, kao što su gastronomija, obrti, jezična i kulturna raznolikost

Primjer korisnika: javna tijela, razvojne agencije, gospodarski dionici u turističkoj industriji, udruge u turizmu ili kulturnim i kreativnim sektorima, istraživačke organizacije.

Više informacija: <https://www.poctefa.eu>
Kontakt: Radna zajednica Pireneja
info@poctefa.eu

Pogledajte popis prihvatljivih područja u Francuskoj, Andori i Španjolskoj

OPERATIVNI PROGRAM ZA REGIJU SJEVERNI EGEJ

Relevantni cilj: ojačati društveni, gospodarski i ekološki razvoj, kulturu, prirodnu baštinu, održivi turizam i sigurnost u neurbanim područjima.

Na koji su način uzeta u obzir planinska područja? Navedeni program naglašava potrebu prevladavanja dezertifikacije i podržava razvoj „planinskih i poluplaninskih unutarnjih zona većih otoka regije”.

Koje se vrste projekata mogu financirati?

- zaštita i promicanje kulturnih i prirodnih resursa
- programi za razvoj vještina radnika, nezaposlenih osoba i ranjivog stanovništva
- pružanje potpore lokalnim agencijama za izgradnju kapaciteta radi planiranja i provedbe strategija za prostorni razvoj te upravljanja njima

Više informacija: <https://www.e-pepba.gr/>
Kontakt: tijelo za upravljanje regijom Sjeverni Egej
info@e-pepba.gr

Regija Sjeverni Egej
(Grčka)

INTERREG ITALIJA – HRVATSKA

Relevantni cilj: poticati više strateško i koordinirane upravljanje turizmom koje vrednuje kulturnu baštinu, podupire alternativni turizam i turizam od posebnog interesa te potiče zapošljavanje u sektoru, dok istodobno smanjuje regionalnu ranjivost sektora.

Na koji su način uzeta u obzir planinska područja?

U popisu predloženih aktivnosti posebno su navedena planinska područja koja predstavljaju znatan dio regija obuhvaćenih programom.

Koje se vrste projekata mogu financirati?

- projekti koji promiču iskustveni turizam u perifernim područjima i potiču razvoj usklađene ponude i planova putovanja između obalnih i unutarnjih područja
- teritorijalne marketinške kampanje za poticanje raznovrsnosti turizma u perifernim područjima
- stvaranje prekograničnih brendova i pilot-projekata o održivom turizmu, informativnih kampanja i aktivnosti obuke za javna tijela i turoperatore o održivom turizmu
- zajedničke studije za procjenu trendova, tokova i utjecaja turizma

Primjer korisnika: javna tijela, privatna poduzeća, turističke organizacije, NVO-i, organizacije civilnog društva, lokalne akcijske grupe.

Više informacija: <https://www.italy-croatia.eu>
Kontakt: Sjedišta glavnog tajništva – Italija
js.italy-croatia@regione.veneto.it
Sjedišta glavnog tajništva – Hrvatska
js.it-hr.branch-offices@mrrfeu.hr

Pogledajte popis prihvatljivih područja u Italiji i Hrvatskoj

INTERREG POLJSKA – SLOVAČKA

Relevantni cilj: zaštititi prirodnu i kulturnu baštinu te pritom omogućiti održiviji i integriraniji turizam.

Na koji su način uzeta u obzir planinska područja? Program je posebno usmjeren na turistička odredišta u planinskim područjima i lokacije programa Natura2000 te je stoga otvoren za korisnike iz tih područja.

Koje se vrste projekata mogu financirati?

- revitalizacija spomenika kulture, proširenje staza
- razvoj i promicanje zajedničke turističke ponude, inicijativa i proizvoda za poticanje gospodarskog razvoja i održavanje lokalnih radnih mjesta

Primjer korisnika: lokacije programa Natura2000, privatna poduzeća, javna tijela, NVO-i

Više informacija: <https://pl.plsk.eu>
Kontakt: Upravljačko tijelo – Ministarstvo
fondova i regionalne politike
agnieszka.lubienska@mfipr.gov.pl

Pogledajte popis prihvatljivih područja u Poljskoj i Slovačkoj

TKO MOŽE IMATI KORISTI OD TIH SREDSTAVA?

Javne i privatne organizacije mogu dobiti sredstva u sklopu Kohezijske politike sve dok provedbi projekata donose dodanu vrijednost. Te organizacije mogu sudjelovati kao partneri projekta, ali mogu dati svoj doprinos i kao promatrači ili vanjski stručnjaci. Fizičke osobe u načelu se ne prihvaćaju kao partneri projekta u teritorijalnim programima, ali mogu dobiti sredstva u sklopu fonda ESF+. U prethodno navedenim operativnim programima naveden je nepotpun popis potencijalnih korisnika.

Ovaj je dokument izrađen početkom 2022. i temelji se na nacrtu verzije operativnih programa. Stoga je dio njegova sadržaja podložan izmjeni. Konačan tekst operativnih programa koji se financiraju Kohezijskom politikom za razdoblje 2021. – 2027. bit će dostupan na QR kodu:

ŠTO JE MONTANA174?

Montana174 je komunikacijska kampanja koja vas – planinske stanovnike – informira o brojnim mogućnostima koje Kohezijska politika nudi u planinskim područjima. Kohezijska politika planinskim područjima pruža sredstva za jačanje digitalnih i socijalnih inovacija, ubrzanje ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe na njih, podršku turizmu, poticanje zapošljavanja mladih i poboljšanje mobilnosti.

www.montana174.org

Ova publikacija odražava samo stajalište autora. Europska komisija nije odgovorna za upotrebu informacija koje ova publikacija sadrži.

